

Nr 30 för oktober 2020

Kalendarium

03-04-okt

Väddö

Krisberedskap
grunder

(regionaliserad civil
kurs, FöUtb GBG
ansvarar)

07-okt

Lundenhallen
För Din Säkerhet!

25-30-okt

Lv 6 Halmstad.
Military camp/
ungdomskurs

Aktuell information
hittar du på vår
hemsida:

<http://www.forsvarsutbildarna.se/goteborg>

Kontaktuppgifter

Adress

Kvibergs kaserner
Övre kaserngården 4C,
Box 131 24,
402 50 Göteborg

telefon

031 43 27 09
070 828 08 52

Redaktör

bertil.garpland@forsvarsutbildarna.se

Hösten startade med ett (corona säkrat) event "För Din säkerhet!" på Kviberg. Följt av en helg med två kurser som gick samtidigt på Tylebäcks kursgård; fysiskt stridsvärde och en utbildning för de informatörer som ska introducera nya medlemmar i de frivilliga försvarsorganisationerna. Dessa två kurser flyttades p g a corona restriktioner på Göteborgs garnison. Ytterligare kurser kan komma att flyttas eller ställas in p g a dessa restriktioner.

Försvarsutbildarna utbildar numera fältkockar till Hemvärnet

Höstprogram 2020 FöUtb Göteborg

För mer information om FöUtb kursutbud besök vår hemsida:

<https://www.forsvarsutbildarna.se/goteborg/forsvarsutbildarna-goteborg/verksamhet/>

02-sep	Göteborg	För Din Säkerhet!
11-13-sep	Göteborg Flyttad till Halmstad	Utb informatör till intro nya medlemmar FFO (regionaliserad kurs, FöUtb GBG ansvarar)
11-13-sep	Göteborg Flyttad till Halmstad	Fysiskt stridsvärde
11-13-sep	GBG Garn.	Military weekend
19-20-sep	GBG Garn.	Ungdomsweekend
26-27-sep	Väddö	POC kurs (regionaliserad civil kurs, FöUtb GBG ansvarar)
03-04-okt	Väddö	Krisberedskap grunder (regionaliserad civil kurs, FöUtb GBG ansvarar)
07-okt	Lundenhallen	För Din Säkerhet!
05-okt	Chalmers konferens	Försvarsforum (För. GBG Försvar)
25-30-okt	Flyttad till Lv 6 Halmstad	Military camp/ungdomskurs
12-nov	Partille Hv-gård	För Din Säkerhet!
19-nov	Kviberg	Introduktion för nya medlemmar
05-dec	<i>GBG Garn. ?? Alternativ undersöks</i>	<i>Soldatprov</i>
4-6-dec	Göteborg Flyttad till Tånga hed	Military weekend - förplägnad.
08-dec	Kviberg	För din säkerhet
ESO	GBG Garn.	Ungdomsweekend
Hela året	GBG Garn.	Lokal ungdomsverksamhet enl kap 2:3

– Det militära och civila försvaret ska planera för att kunna hantera en säkerhetspolitisk kris i Europa och vårt närområde i minst tre månader, sa försvarsberedningens ordförande Björn von Sydow när Försvarsberedningen lämnade sitt betänkande.

Eget ansvar

Försvarsberedningen menar också att enskilda personer har ett ansvar och föreslår att individen ska ha en beredskap för att klara sin egen försörjning och omsorg under en vecka utan stöd från det offentliga.

Vår utbildning i krisberedskap

Vi har uppdrag av MSB att utbilda allmänheten i hur man klarar minst en vecka utan el, vatten, värme och IT. Vi kallar aktiviteterna "För din säkerhet!"

Vår utbildning innehåller:

- Krisberedskap
- Kriskommunikation – var få bekräftad information
- Överlevnad – med fokus på urban miljö

Under 2019 genomförde vi på FöUtb ca 100 föreläsningar över hela landet. Varav 10 var i Göteborgsområdet.

Vi har också tagit fram en hel del webbaserad information och utbildning. Bland annat har vi filmat vår föreläsning För din säkerhet! Du kan se filmerna genom att: [Följa den här länken.](#)

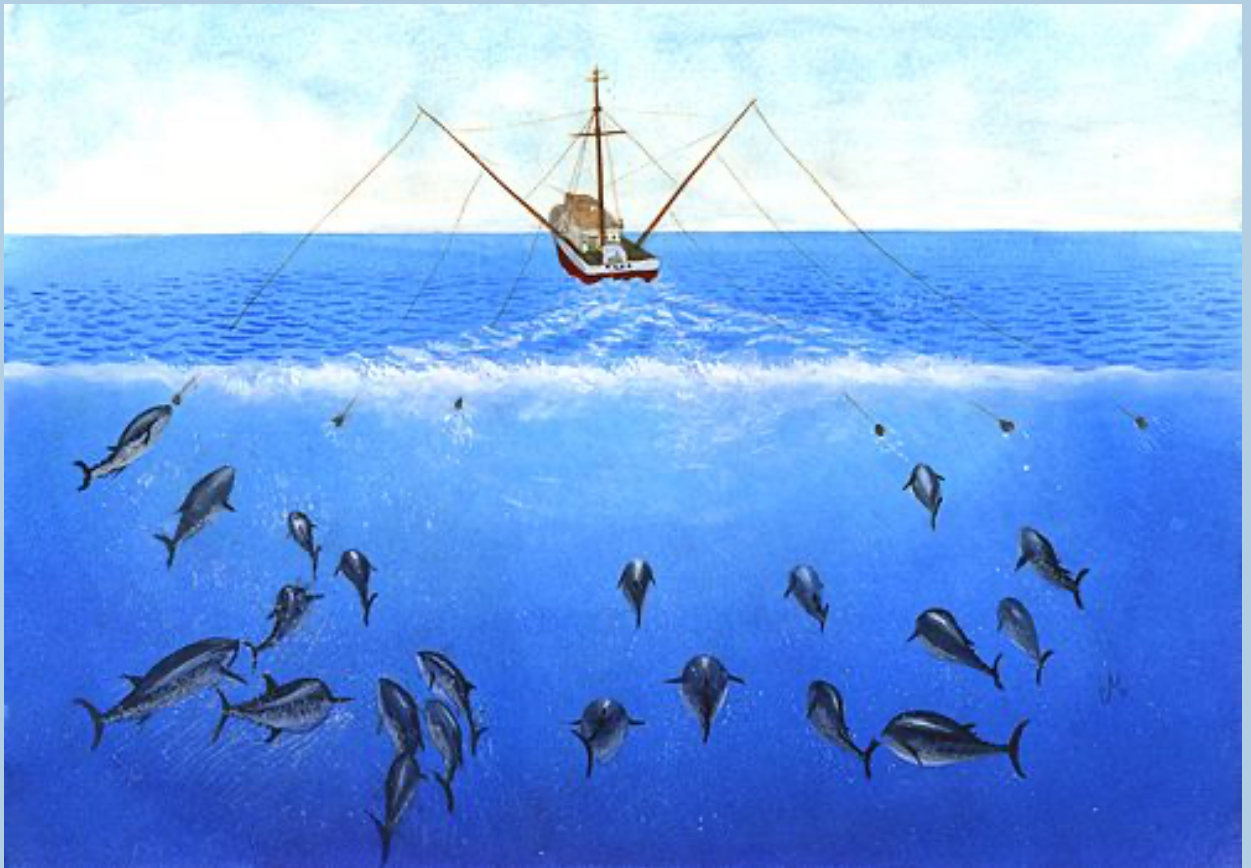

Bild från Wikipedia

Nättroll och trollfabriker

Internettroll eller **nättroll**, oftast bara kallade **troll**, är personer som skriver på internetforum och liknande i syfte att provocera fram känslomässiga svar, gräl, missförstånd eller utdragna ofruktbara diskussioner som inte leder någon vart. Beteendet involverar ofta inslag av bluff, lögn eller överdrifter och de som trollar gör det vanligen för nöjets skull snarare än av ilska. Ordet är internetslang.

Nättroll har ofta likheter (men ska inte sammanblandas) med näthatare och nätmobbare, vars agenda är att förolämpa en person eller grupp snarare än att provocera fram en strid.

Trolling är engelska för dragrodd, en fisketerm för att långsamt låta agnade krokar släpa efter båten. Personer som "trollade" drog så att säga ett blänkande drag med krokar tvärs igenom en grupp av diskuterande människor, i hopp om att någon skulle nappa

En karikatyr av ett internettroll. Från Wikipedia

Vad är en trollfabrik?

(troll farm, troll factory) – propagandistgrupp som har till uppgift att sprida falska eller vilseledande påståenden på internet. Oftast anställd av en stat. Medlemmarna nästlar sig in i sociala medier och andra forum och agerar som vanliga privatpersoner. – Användning av trollfabriker är ofta ett inslag i informationspåverkan. – Till skillnad från vanliga troll brukar trollfabrikernas skribenter inte vara provocativa, utan de vill verka trovärdiga.

Så känner du igen ett nättroll

Det kan röra sig om ensamma individer som söker uppmärksamhet, personer som sprider ett budskap av övertygelse, kriminella aktörer som vill sprida virus och skadlig programkod eller automatiserade konton på sociala medier som programmerats för att sprida vidare information.

Även aktörer som professionellt ägnar sig åt att sprida lögnen och skapa förvirring kallas idag för troll. Den ryska firman Internet Research Agency, som amerikanska myndigheter anklagar för att ha spridit desinformation före och efter det amerikanska presidentvalet 2016, benämns ofta som en trollfabrik.

Detsamma gäller de bolag i Makedonien som avslöjats med att sprida lögnen i form av så kallade fake news för att tjäna pengar.

Hur avskräcka det som inte syns? Av Johan Althén

Hackare, bild från Shutterstock

I tidigare inlägg har jag skrivit om vikten och effekten av att kunna ta striden in på djupet med jägarförband. I följande inlägg kommer utmaningar med "striden" på det digitala djupet att problematiseras. Striden på det digitala djupet har många likheter med klassisk jägarstrid som genom att verka mot kritiska sårbarheter hos motståndaren söker påverka hela dennes system. Jägarstridens förmåga och bidrag till tröskeffekt går att kommunicera på ett tydligt sätt.

Utmaningen att kommunicera förmåga och därigenom skapa tröskeffekt genom avskräckning med förmågor som inte syns är svårare.

Samhällets digitalisering i kombination med utvecklingen av den pågående "kontaktlösa" krigföringen har medfört ett flertal hot. Försvarsmaktens militärstrategiska doktrin beskriver att cyberrymden strategiskt innebär ett globalt och gränslöst utrymme att på distans kunna genomföra attacker, underrättelsetjänst, påverkan, opinionsbildning och propaganda över. samtida exempel på att söka nå (politiska) målsättningar genom cyberdomänen är attacken mot Estland 2007 och Stuxnet-viruset 2010.

Traditionellt innebär avskräckning att försöka förhindra en aktörs intentioner att göra något. Generellt handlar det om två mekanismer: *ett trovärdigt hot om bestraffning* och *att kostnaden upplevs större än vinsten*. Förmågan hos ett militärt förband eller enskilt vapensystem kan demonstreras, men hur kan ett icke synligt maktmedel trovärdigt avskräcka? Kopplingen till den pågående pandemin och utmaningarna med att säkerställa social distansering är tydlig.

Det finns främst två konkreta utmaningar med att använda cyberavskräckning för att skapa tröskeleffekt; *härledning och tillskrivning av ansvar* samt *trovärdighet*. Den största utmaningen är att med säkerhet veta vem och/eller vilka (ensam hacker, icke-statlig grupp och statlig aktör, enskilt eller tillsammans) som utgör ett hot eller varifrån ett angrepp härstammar, då internets konstruktion medför goda möjligheter att dölja egna och/eller lägga ut vilseledande falska spår. Detta leder oss in på nästa utmaning, vilken är den/de aktören (-erna) som Sverige trovärdigt och tydligt ska sända en avskräckande signal till eller genom ett offensivt agerande påverka rätt mottagare, som denne även uppfattar på det vis som avsetts. Ett felaktigt agerande, genom ett utpekande av och/eller offensivt agerande mot en felaktig aktör, kan skapa oönskade friktioner och konflikter.

Till detta kommer även etiska och juridiska utmaningar då dagens globala och sammankopplade nätverk innebär att allt är uppkopplat. Var går egentligen gränsen för cyber?

Cyberavskräckning är med andra ord en kombination av teknik och psykologi. Frågeställningen om vem eller vad det är som ska avskräckas lägger förutsättningarna för när, var och hur det ska ske. Hur detta ska genomföras i praktiken är lättare sagt än gjort då hotaktörerna består av allt från statsaktörer, organisationer till enskilda individer, alla med olika uppsåt. En svensk reaktion kan skilja mellan dessa olika aktörer varvid en sammanhängande kommunikation, i både ord och handling både i och utanför cyberdomänen understödd av faktiskt förmåga, måste skraddarsys på ett sätt så att budskapet når och uppfattas av mottagaren på avsett sätt. Med andra ord är detta ett verktyg av många som måste samordnas med övriga inom ramen för gemensamma operationer och en sammanhållen strategi för att vara effektiv.

Författaren är major och genomför det högre officersprogrammet vid Försvarshögskolan.

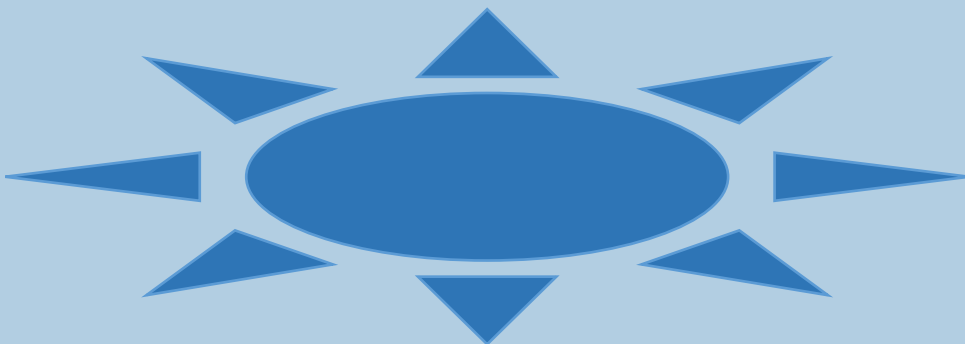

Foto: Försvarsmakten

Utdrag ur PM:et "Nio frågor och svar om totalförsvaret"

Sammanfattning

Samhällets förmåga att hantera kriser i fred ger även en grundläggande förmåga att hantera statsunderstödda handlingar och krig. Försvaret är beroende av ett robust samhälle för att vid höjd beredskap och ytterst vid krig kunna effektuera en militär förmåga. Vidare medför gråzonsproblematiken att den civila krisberedskapen blir en viktig del för samhällets totala försvarsförmåga. Försvarsberedningens utredningar Motståndskraft och Värnkraft anger inriktningen av det fortsatta uppbyggnadsarbetet. Tillsammans med andra utredningar och rapporter angående samhällets säkerhet ger det en samstämmig bild av stora brister inom krisberedskap och totalförsvaret.

Ett modernt totalförsvaret bör bygga på ett helhetsperspektiv där både privata och offentliga aktörer inkluderas och där strategiska samarbeten upprätthålls och intensifieras. Företagen är en väsentlig del av försvarsförmågan, både inom det civila och militära försvaret. Att tidigt involvera näringslivet i fortsatt planering och genomförande, att prioritera införandet av viktiga åtgärder och att börja omgående.

Vad betyder totalförsvaret?

”Totalförsvaret är verksamhet som behövs för att förbereda Sverige för krig. För att stärka landets försvarsförmåga kan beredskapen höjas. Höjd beredskap är antingen skärpt beredskap eller högsta beredskap. Under högsta beredskap är totalförsvaret all samhällsverksamhet som då skall bedrivas.

Totalförsvaret består av militär verksamhet (militärt försvar) och civil verksamhet (civilt försvar).”

Definition enligt lagen om totalförsvaret och höjd beredskap (1992:1403).

De myndigheter som har ansvar för att organisera totalförsvaret är Försvarsmakten för det militära försvaret och MBS för det civila försvaret.

Regeringen slår också fast att en stor del av huvudaktörerna inom dessa sektorer är privata företag – och att de därmed har en stor betydelse för beredskapen.

Nio frågor och svar om totalförsvaret.

I tidigare nyhetsbrev har vi redovisat frågor och svar på fråga ett till tre. Vi redovisar nu fråga fyra till sex i det här nyhetsbrevet, resterande kommer i kommande nummer

4. Vad är totalförsvaret idag?

Under kalla krigets tid såg staten ett större behov än tidigare av samarbete för försvaret av Sverige. Detta berodde på Sveriges geografiska läge mellan två krigsberedda stormakter. Sverige fann det väsentligt att i detta sammanhang höja sin tröskelförmåga genom att ha ett starkt försvar inklusive en civil del för att säkra sin egen försörjningsförmåga ifall krig i omvärlden skulle uppstå. Försvaret i sig byggde här på ett starkt militärt försvar medan den civila sidan skulle kallas in vid behov. Runt om i landet fanns det stora förråd med materiel och andra förnödenheter för att säkra materiel- och logistikförsörjningen vid eventuell konflikt. Staten utsåg och avtalade med s.k. K-företag som därmed fick en utpekad roll i vidmakthållandet av den svenska totalförsvarsförmågan.

Jämfört med kalla krigets dagar har Sverige under en längre tid reformerat och reducerat både det militära och civila försvaret. Den största delen av civil och militär produktion av säkerhetsrelaterad materiel och tjänster återfinns numera hos privata aktörer i näringslivet. Privatiseringen har i många fall lett till ekonomiska framgångar för samhället men även till utmaningar gällande Sveriges förutsättningar för att kunna rusta upp för hot. K-företag existerar inte längre och myndigheter har i stort sett inte alls kravställt att privata aktörer skall upprätthålla sina leveranser vid höjd beredskap och krig. Dagens hotbild är vidare starkt förändrad jämfört med det kalla krigets. I direktivet för utredningen om totalförsvaret är det dimensionerande hotbilden ett angrepp som omfattar landstigning och luftlandsättning mot viktiga områden i Sverige. Även om den är betydligt mer relevant än tidigare hotbild kan man nog anta att en framtida kris-/krigssituation kommer att innehålla en än större andel av informationskrigföring och gråzonsattacker mot t.ex. digital infrastruktur.

5. Hur förhåller sig det nya totalförsvaret till den civila samhällssäkerheten?

I Förvarsberedningens rapporter Motståndskraft och Värnkraft konstateras att det civila försvaret i stora delar överensstämmer med de åtgärder och aktiviteter inom krisberedskap och skydd av kritisk infrastruktur som normalt faller inom begreppet samhällssäkerhet.

Skillnaderna är främst att det civila försvaret dimensioneras utifrån ett militärt angrepp medan samhällssäkerhet även innefattar hot och angrepp från olyckor, organiserad brottslighet, terrorism och naturkatastrofer. Ytterligare en väsentlig skillnad är att i det civila försvaret ingår, utöver stödet till det militära försvaret, samhällets försörjningsberedskap - varor och tjänster som är nödvändiga för det militära försvaret och för befolkningens överlevnad samt för att samhället ska kunna fungera på en grundläggande nivå.

Svårighet att veta ursprung och avsikter med ett angrepp - gråzonsproblematiken, gör att gränsen mellan vad som är samhällssäkerhet och vad som är totalförsvaret blir otydlig. En viktig del för att stärka totalförsvaret bör därför vara att förstärka den civila samhällssäkerheten och se den som en integrerad del av totalförsvaret. Ansvaret för samhällssäkerhet ligger till stora delar hos kommuner och landsting. För att ett nationellt civilt försvar skall kunna utgå från samhällets krisberedskap anses därför att det behövs en ökad statlig styrning och finansiering för upprustning av inte minst informationssäkerhet, skydd av kritisk infrastruktur och ledningskapacitet runt om i landet.

6. Vad är företagens roll i det nya totalförsvaret?

Samhället består av en rad funktioner där näringslivet har kommit att stå för huvuddelen. I och med avreglering, privatisering och teknikens utveckling är det hos företagen man finner resurserna för samhällets robusthet samt därmed en väsentlig del av det som krävs för totalförsvaret. Företagens förhållningssätt till samhällets säkerhet beror på flera olika faktorer, exempelvis direkta och indirekta verkningar på affärsverksamheten, ägarförhållanden, avtal med kunder, långsiktighet, investeringsbas, flexibilitet och skyddsvärda tillgångar. Specialisering, koncentrerings på kärnverksamheterna, internationalisering samt förnyande av samarbetet och arbetsfördelningen mellan den offentliga och den privata sektorn inverkar vidare på hur samarbeten med anknytning till beredskap kan byggas.

Ett närmare samarbete mellan privat och offentlig sektor med avseende på totalförsvarsuppgifter är nödvändigt för det nya totalförsvaret som nu ska byggas. Ett sådant samarbete måste ske på olika nivåer och sektorer i vårt samhälle och ett väl utvecklat samarbete på nationell och lokal nivå skulle tillföra en mängd önskvärda aspekter: informationsdelning, styrning, planering, kompetens och kunskap. Det är viktigt att näringslivet involveras i detta i ett tidigt planeringsskede så att upprustningen av totalförsvaret drar nytta av den kompetens som finns inom näringslivet. Det är angeläget att etablera samarbeten i fredstid (dvs idag) så att det finns på plats den dag de behövs. Genom att engagera näringslivet i uppbyggnad av samhällets krisberedskap och totalförsvaret etableras sådana samarbeten samtidigt som en gemensam förmågetillväxt skapas.

FÖR DIN SÄKERHET 7 oktober

Foto: Gustav Idhammar

18:30-21:30. Mötesrummet; Lundenhallen
Kärralundsgatan 3.

När katastrofen är ett faktum, det oförutsedda har inträffat eller det som du visste inte fick hända har blivit verklighet! Vad betyder det för dig att hantera en situation när ljuset inte tänds när du slår på strömbrytaren, mobilen är död och internet har slutat fungera?

På **För din säkerhet!** får du grundläggande kunskaper om var du hittar information vid kriser, hur du skapar din egen beredskap inför att värme, vatten eller el saknas hemma. Du stärker din egen förmåga att ta hand om dig själv och dina nära vid kriser i samhället.

Vi riktar oss till dig som är 16 år och äldre. Antalet deltagare är begränsat till 30. Lokalen tar 40 så den möjliggör "spridd gruppering".

Anmälan: www.forsvarsutbildarna.se/kris

Eventuella frågor besvaras av: bertil@garpland.se

För din säkerhet! är kostnadsfritt.

Välkommen!

Military Camp

En utmaning för dig i gymnasieåldern.

Under höstlovsveckan får du veta mer om samhällets försvar genom besök vid exempelvis arméförband, marinförband, flygvapenförband, räddningstjänst och polis. Kursen genomförs på tre platser i landet; Lv6 Halmstad (flyttad från GBG), Karlskrona och Härnösand.

Läs mer och anmäl dig här:

<https://www.forsvarsutbildarna.se/utbildning/ungdom/military-camp/>

Chefen FömedC lämnar medlemsinformation foto: Bertil Garpland

INTRODUKTION FÖR NYA MEDLEMMAR

Vi bjuder in till en informationsträff för nya medlemmar. Vi informerar om försvarsutbildarna och vår omfattande verksamhet samt vilka aktiviteter vi kan erbjuda dig.

Datum: 19 nov 2020 kl. 18:30 – 21:30

UNDER KVÄLLEN KOMMER VI ATT LÄMNA INFORMATION OM FÖLJANDE

- Omvärldsläget
- Vilka värden vi försvarar
- Vilken värdegrund vi har
- Totalförsvarets organisation och uppgifter
- Frivilliga försvarsorganisationers uppdrag, roller och organisation
- Totalförsvarets behov av frivilliga försvarsorganisationernas medlemmar
- Vad det innebär att vara frivillig och vilka möjligheter det finns till engagemang

**VÄLKOMNA TILL FÖRBUNDSLOKALEN ÖVRE KASERNGÅRDEN 4 C
KVIBERGS KASERNER**